

Bruxelles, 19. studenoga 2021.
(OR. en)

13896/21

Međuinstitucijski predmet:
2021/0223(COD)

TRANS 673
CLIMA 373
ECOFIN 1090
AVIATION 282
MAR 212
ENV 875
ENER 494
CODEC 1473
IND 347
COMPET 818

IZVJEŠĆE

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. preth. dok.:	ST 12495/21 + REV1
Br. dok. Kom.:	COM(2021) 559 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uvođenju infrastrukture za alternativna goriva i stavljanju izvan snage Direktive 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća – izvješće o napretku / rasprava o politikama

Predsjedništvo je za sastanak Vijeća za promet, telekomunikacije i energetiku (promet) koji se treba održati 9. prosinca 2021. predvidjelo izvješće o napretku i raspravu o politikama u vezi s navedenim prijedlogom. Kako bi se ministre i ministrice izvijestilo o ostvarenom napretku te kako bi se usmjerila rasprava o sljedećim koracima, predsjedništvo je pripremilo izvješće o napretku (Prilog I.) i pitanja za raspravu o politikama (Prilog II.).

Odbor stalnih predstavnika / Vijeće pozvani su da prime na znanje izvješće o napretku iz Priloga I. a Vijeće da razmotri pitanja iz Priloga II.

I. UVOD

Komisija je 14. srpnja 2021. Europskom parlamentu i Vijeću podnijela Prijedlog uredbe o uvođenju infrastrukture za alternativna goriva (AFIR) kao dio paketa „Spremni za 55 %”¹ čiji je cilj politike EU-a u području klime, energetike, uporabe zemljišta, prometa i oporezivanja prilagoditi postizanju cilja EU-a o neto domaćem smanjenju emisija stakleničkih plinova za najmanje 55 % do 2030. u odnosu na 1990.

Paketom „Spremni za 55 %” žele se ostvariti ciljevi dogovoreni u Europskom zakonu o klimi² kako bi se gospodarstvo i društvo iz temelja preobrazili za pravedniju, zeleniju i prosperitetniju budućnost. Smanjenje emisija u sljedećem desetljeću ključno je kako bi Europa do 2050. postala prvi klimatski neutralan kontinent na svijetu i europski zeleni plan postao stvarnost.

Radi ostvarenja cilja da se EU usmjeri prema postizanju klimatske neutralnosti do 2050., emisije iz prometa trebalo bi smanjiti za otprilike 90 %. Navedeni prijedlog imao bi ključnu ulogu u toj preobrazbi jer je njegov glavni cilj poduprijeti uvođenje javno dostupne infrastrukture za punjenje i opskrbu alternativnim gorivima u cestovnom prijevozu te zračnom i vodnom prometu u cijeloj Uniji.

Cilj prijedloga je trostruk:

- (i) osigurati dostatnu infrastrukturnu mrežu za punjenje ili opskrbu cestovnih vozila ili plovila alternativnim gorivima;
- (ii) osigurati alternativu uporabi ugrađenih motora (pogonjenih fosilnim gorivima) za plovila na vezu ili zrakoplove u mirovanju, i
- (iii) osigurati potpunu interoperabilnost infrastrukture i njezinu prilagođenost korisnicima.

¹ Paket se sastoji od dvanaest prijedloga Komisije u području energetike, okoliša, oporezivanja, trgovine i prometa, a do kraja ove godine očekuju se dodatni prijedlozi u području energetske politike. Tri zakonodavna prijedloga izravno su povezana s prometnim politikama: navedeni prijedlog, ReFuel Aviation i Fuel EU Maritime.

² Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021.).

Navedeni prijedlog povezan je s ostalim prijedlozima iz paketa „Spremni za 55 %”. Konkretno, usko je povezan s prijedlogom revizije Uredbe o standardnim vrijednostima emisija CO₂ za automobile i kombije i prijedlogom revizije Uredbe o emisijskim normama CO₂ za teška vozila, koji je predviđen za 2022. Brzina uvođenja skupnih mjesta za punjenje i postaja za opskrbu gorivom te njihova interoperabilnost i prilagođenost korisnicima utjecat će na porast broja vozila s nultim i niskim emisijama. Istodobno, AFIR je povezan s inicijativom FuelEU Maritime, ali je relevantan i za smanjenje emisija u zračnom prometu. Prijedlogom se ujedno definiraju alternativna goriva u skladu s odredbama prijedloga za reviziju Direktive o energiji iz obnovljivih izvora.

II. RAD U DRUGIM INSTITUCIJAMA

U Europskom parlamentu Odbor za promet i turizam (TRAN) imenovan je odborom odgovornim za navedeni prijedlog, a Ismail Ertug (DE, S&D) izvjestiteljem.

Europski gospodarski i socijalni odbor i Odbor regija još nisu donijeli mišljenja o prijedlogu.

III. RAD U VIJEĆU I NJEGOVI PRIPREMNI TIJELIMA

Tijekom slovenskog predsjedanja održani su brojni sastanci na razini Radne skupine za intermodalna pitanja i mreže na kojima se razmatrao navedeni prijedlog. Dosad je održano četrnaest sastanaka u potpunosti ili djelomično posvećenih razmatranju procjene učinka, ispitivanju svakog članka prijedloga te razmatranju pročišćenog kompromisnog teksta predsjedništva i raspravi o njemu³.

Prijedlog o AFIR-u razmatrao se i u okviru šire razmjene mišljenja o trima predmetima iz paketa „Spremni za 55 %” povezanima s prometom koja je održana na sastanku Odbora stalnih predstavnika 12. studenoga 2021.

O temi infrastrukture za alternativna goriva raspravljalo se i na neformalnom ministarskom sastanku u Sloveniji u rujnu 2021.

³ ST 12495/21.

Slovensko predsjedništvo pripremlilo je i izvješće (ST 13977/21) s ciljem pružanja općih informacija o trenutnom stanju i pregleda napretka postignutog ne samo u vezi s navedenim prijedlogom, nego i općenito paketom „Spremni za 55 %”. Izvješće je usmjereno na horizontalne aspekte, kao što je povezanost među prijedlozima, i glavna pitanja o kojima se dosad raspravljalo. Dostavljeno je kao popratni dokument svim sastavima Vijeća odgovornima za različite prijedloge iz paketa.

IV. GLAVNA POLITIČKA PITANJA I NAPREDAK

Rasprava je pokazala da postoji široka potpora ciljevima i načelnom pristupu prijedloga. Ukazala je, međutim, i na složenost prijedloga zbog tehničkih aspekata i različitih političkih stajališta, kao i zbog toga što se određeni aspekti oslanjaju na buduća kretanja koja nije uvijek lako predvidjeti u potpunosti kao što je, primjerice, definicija gradskih čvorova u okviru očekivane revizije Uredbe o TEN-T-u. Stoga je potrebno dodatno vrijeme kako bi se prijedlog pravilno razmotrio.

Pri razmatranju prijedloga pokazalo se da je važno osigurati povjerenje korisnikâ u kapacitet i dostupnost dostatne infrastrukture za alternativna goriva prije nego što se odluče za kupnju i uporabu vozila ili plovila s pogonom na alternativna goriva. Potrebno je ubrzati uvođenje infrastrukture za punjenje ili opskrbu gorivom kako bi se mogla pratiti očekivana brzina prodaje takvih vozila i plovila jer ih se u suprotnom neće moći komercijalizirati te će se njihovo uvođenje odgoditi. Jednako je važno osigurati čista alternativna rješenja za plovila na fosilna goriva na vezu u lukama i za zrakoplove u komercijalnoj uporabi u mirovanju na izlazima ili na položajima udaljenima od terminala.

Razmatranje je ujedno pokazalo da je potrebno više vremena za potpunu analizu pojedinosti prijedloga na temelju svih popratnih studija koje još nisu javno dostupne. Potrebni su i dodatni naponi na prilagođavanju tehničkih zahtjeva i dobivanju boljeg uvida u razvoj budućih standarda, posebice kako bi se bolje razumjela buduća kretanja na tržištu vozila za cestovni prijevoz u segmentu teških vozila.

Raspravljalo se i o različitim mogućnostima u pogledu *ad hoc* plaćanja i roaminga. *Ad hoc* plaćanja smatraju se važnom funkcijom koja bi trebala biti dostupna na mjestima za punjenje te bi mogla poslužiti kao dopuna ugovornim plaćanjima za punjenje i opskrbu na javno dostupnoj infrastrukturi.

Države članice shvaćaju važnost praćenja razvoja sadašnjih i budućih tehnologija. To će biti važno i za odluku o tome kada i kako ažurirati zakonodavstvo s obzirom na razvoj tržišta i tehnološke inovacije. Ipak, bit će važno pronaći ravnotežu između razine podrobnosti takvih nacionalnih okvira politika i učestalosti njihova ažuriranja.

V. ZAKLJUČCI

S obzirom na dosadašnji rad predsjedništvo zaključuje sljedeće:

1. Države članice općenito se slažu s ciljevima prijedloga.
2. Potreban je, međutim, dodatan rad i razmatranje u vezi sa sljedećim posebnim aspektima:
 - posebnim okolnostima u državama članicama koje se odnose na gustoću prometa i geografsku pokrivenost;
 - razinom ambicioznosti za svaki od načina prijevoza i različite segmente;
 - zahtjevima za platne usluge za punjenje i opskrbu vozila za cestovni prijevoz;
 - nacionalnim okvirima politika i načinima osiguravanja dodane vrijednosti izvješćivanja o tim planovima;
3. Predsjedništvo smatra da je prvi kompromisni tekst važan korak, no potreban je daljnji rad kako bi se postigao znatan napredak u vezi s prijedlogom.

S obzirom na navedeno, Odbor stalnih predstavnika i Vijeće pozivaju se da prime na znanje ovo izvješće o napretku u vezi s radom na predloženoj reviziji Uredbe o uvođenju infrastrukture za alternativna goriva.

Tijekom slovenskog predsjedanja prijedlog i njegova procjena učinka podrobno su analizirani na razini Radne skupine za intermodalna pitanja i mreže. Opća rasprava pokazala je da države članice pridaju veliku važnost tom prijedlogu. Unatoč tome, njegova izrazito tehnička priroda, politička složenost nekih odredaba te različite okolnosti i kretanja na tržištu zahtijevaju posebnu pozornost i daljnje razmatranje.

S obzirom na jedan od izazova ovog prijedloga, države članice pozivaju se da svoja stajališta iznesu, među ostalim, o sljedećem:

- Kako vide postupno uvođenje segmenta teških vozila s pogonom na alternativna goriva i prihvaćenost takvih vozila na tržištu?*
- Kako namjeravaju pratiti napredak u uspostavi javne i privatne infrastrukture za punjenje i opskrbu teških cestovnih vozila?*
- Smatraju li da postoje posebni poticaji ili mjere kojima bi se moglo olakšati brže uključivanje teških cestovnih vozila na alternativni pogon u svakodnevno poslovanje i, posljedično, doprinijeti dodatnim naporima za postizanje međucilja smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030.?*
